

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.cks.remisser@regeringskansliet.se

Remiss om Ändamålsenliga säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen, KN2025/01478

Er beteckning: KN2025/01478

Tidigare yttrande i frågan

Inledningsvis vill länsstyrelsen på nytt poängtera att uran, och andra kärnämnen, har unika inneboende egenskaper vilket gör att de risker som medföljer utvinning av dessa ämnen inte fullt ut går att jämföra med andra mineral. Någon ytterligare utveckling av myndighetens bedömning avseende miljö och hälsa görs inte i detta yttrande utan här hänvisar länsstyrelsen till tidigare yttrande över remiss KN2024/02540.

Sammanfattning av länsstyrelsens synpunkter

Utifrån vad som framgår av promemorian om ändamålsenlig säkerhets- och strålskyddskrav för utvinning och anrikning av kärnämnen vill länsstyrelsen i Norrbottens län framför följande:

- Myndigheten ställer sig generellt positiv till att regelverk renodlas och att dubbelreglering undviks.
- Länsstyrelsen avstyrker de förslag som innebär att det kommunala vetot för utvinning av kärnämnen hävs.
- Länsstyrelsen anser att konsekvensanalyserna för förslagets påverkan på statliga myndigheter, regioner och kommuner är bristfälliga.

Påverkan på det kommunala självstyret

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det kommunala vetot i fråga om verksamheter för utvinning av kärnämnen bibehålls.

Kommunerna har ansvar för att säkra en god livsmiljö i kommunen och i det är en viktig aspekt att garantera invånarna en säker och

tillförlitlig dricksvattenförsörjningen. Länsstyrelsen bedömer inte att, som lyfts i promemorian, det inflytande kommunerna har genom prövningsprocessen eller planmonopolet är tillräckligt i förhållande till den aktuella verksamheten och dess potentiella risker på bland annat dricksvattnet.

Påverkan på statliga myndigheter

Enligt promemorian bedöms förslaget inte ha någon praktisk betydelse på omfattningen av länsstyrelsens arbete som tillsynsmyndighet utifrån att det för närvarande inte förekommer utvinning av kärnämnen i Sverige. Här är det länsstyrelsens uppfattning att analysen haltar då det utifrån denna och tidigare promemoria måste uppfattas som att det är branschen och regeringens önskan att sådan verksamhet ska återupptas. Konsekvensanalysen behöver därför utgå från att förslagets innehåll genomförs.

Då erfarenhet från utvinning av kärnämnen i Sverige saknas både inom branschen och vid myndigheter kommer förslagets genomförande att kräva ett omfattande arbete med att bygga upp både kompetens och att ta fram adekvata föreskrifter. Länsstyrelsen delar därmed inte bedömningen att det skulle saknas praktisk betydelse för de statliga myndigheterna utan bedömer tvärtom att genomförandet skulle bli mycket resurskrävande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med handläggare Michaela Sandgren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Sabina Hoppe, enhetschef medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.